

INSTITUTIONER OG FORENINGER I AARHUS

UDGIVET

TIL VEJLEDNING FOR STUDENTERNE
VED UNIVERSITETSUNDERVISNINGEN
I AARHUS

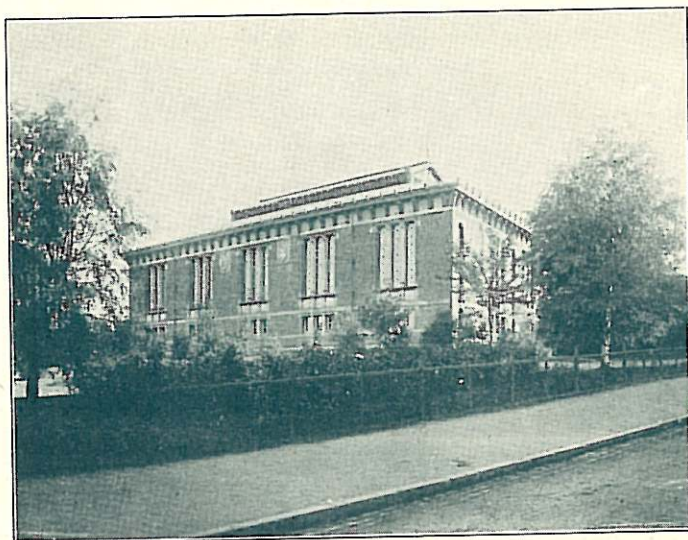

AARHUUS STIFTSBOGTRYKKERIE A/S
1928

SELVSTÆNDIGE INSTITUTIONER

STATSBIBLIOTEKET

Statsbiblioteket i Aarhus er Landets tredjestørste Bibliotek og indeholder ca. 300,000 Bind foruden Smaatryk, Kort, Billeder m. m. Det er grundlagt ved Lov af $^{22}/_3$ 1897 og aabnedes $^{17}/_6$ 1902. Bygningen er opført af Professor H. Kampmann. Det modtog ved Oprettelsen Det kgl. Biblioteks danske Dubletter og modtager siden 1902 Pligtaflevering af alle danske Tryksager, saaledes at Biblioteket nu rummer alt væsentligt af danske Bøger fra ca. 1800 og en meget betydelig Del af den ældre Litteratur. Den udenlandske Afdeling er grundlagt ved Sammenslutning af forskellige offentlige og private Biblioteker (Aarhus Stiftsbibliotek, C. F. Wegeners Bibliotek o. a.) og er siden 1902 suppleret ved systematiske Indkøb indenfor alle Fag. I den aarlige, trykte Accessionskatalog over udenlandske Bøger optages ogsaa andre aarhusianske Institutioners Erhvervelser. Specialsamlinger findes for Sønderjyllands Historie og Beskrivelse

Statsbiblioteket i Aarhus.

Runhallen i Aarhus Museum.

og for Hedningemission. Sammen med Jydsk medicinsk Selskab har Biblioteket grundlagt en medicinsk Bogsamling. Musikaliesamlingen vil, naar den helt er indordnet, tælle ca. 16,000 Bind. Statsbiblioteket har — tildels i Forbindelse med aarhusianske Foreninger — oprettet ialt 12 videnskabelige Tidsskriftlæsekredse med ca. 275 cirkulerende Tidsskrifter.

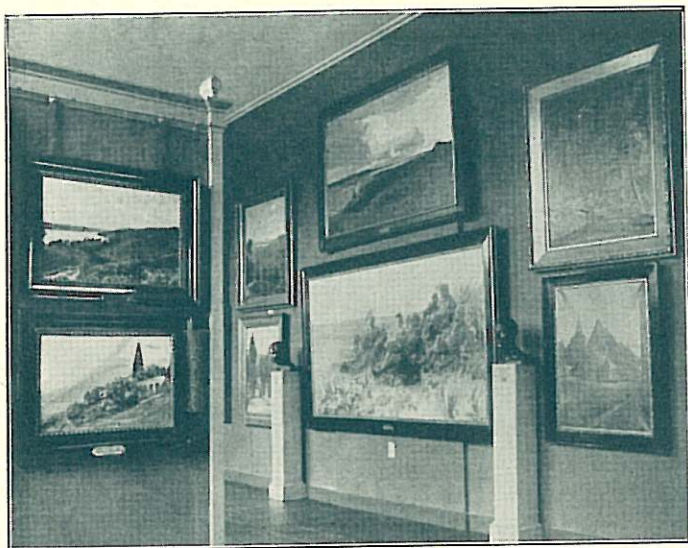
Til Statsbiblioteket er knyttet *Statens Avis-samling* i særlig Bygning (med Læsestue og Bogbinderi) med alle Landets Aviser fra de sidste 100 Aar.

AARHUS MUSEUM

Indenfor den i 1876—77 opførte og 1891 udvidede Bygnings Mure rummes to Institutioner, et historisk Museum og en Maleri- og Skulptursamling.

Den historiske Afdeling, grundlagt 1861, omfatter 1) en meget betydelig Oldsagssamling, i hvis Runesal de fem i Aarhus fundne Runesten samt Hørning-, Vejlby- og Sahlstenene er opstillede, 2) Samlinger fra historisk Tid (1926 flyttede til Aalborggaarden i »Den gamle By«), 3) Mønt- og Medaillesamlingen med en stor Samling danske Mønter samt den Freundske Samling af antike og udenlandske Mønter.

Kunstafdelingen, opstaaet i Halvfjerds-erne, omfatter 1) en betydelig Samling af danske Maleres og Billedhuggeres Arbejder fra Jens Juel

Fra Museets Kunstafdeling.

Torvet i »Den gamle By«.

til vore Dage, 2) en stor Samling Afstøbninger af den klassiske Oldtids og Renaissancens Hovedværker.

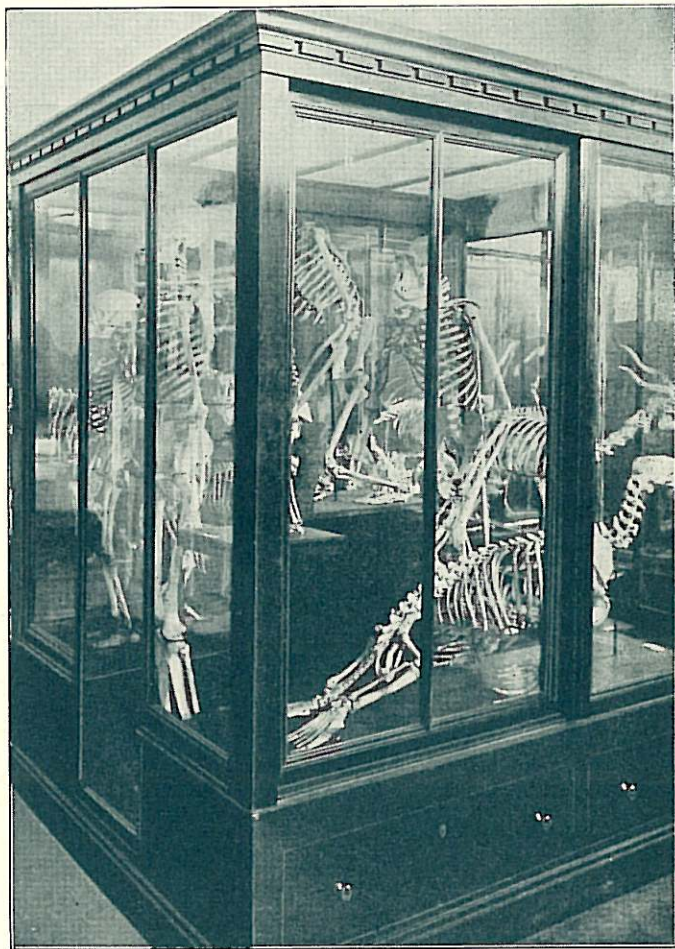
DEN GAMLE BY

Købstadmuseet »*Den gamle By*« er et Sidesykke til Frilandsmuseet i Lyngby ved København. Men medens dette viser danske Landbygninger i tidligere Tid, er det her den danske Købstad, man har villet fremstille, hvorfor selve Bebyggelsesplanen viser Typen paa en Købstad med Torv og dertil stødende Gader.

Tyngdepunktet i Museet er »Den gamle Borgmestergaard«, der staar som Typen paa Købmandsgaarden og i sine værdifulde Interiører som i en Billedbog viser de danske Hjems skiftende Udseende gennem Tiderne fra Christian den Fjerdes Tid til op imod vore Dage.

Omkring Borgmestergaarden ligger der flere andre karakteristiske gamle Bygninger, der dels rummer Samlinger af Dragter o. s. v. og dels viser en Række Værksteder fra Laugstiden med hele deres ret primitive Udstyr, saaledes Skomagerens, Lysestøberens, Naalemagerens og Drejers Værksteder. Om alle gælder det, at gamle Fagfolk har forestaaet Indretningen, saa man faar et paalideligt Billede af vedkommende Virksomhed.

»Den gamle By«s Interiører og Samlinger benyttes i ikke ringe Grad til Studium med Hensyn til Stilarter i Møblering og Dekoration.

Fra Naturhistorisk Museum.

Museet udgiver et illustreret Aarsskrift med Afhandlinger og Undersøgelser.

OLE RØMER-OBSERVATORIET

Ole Rømer-Observatoriet i Aarhus er en videnskabelig Institution, som er oprettet af og ejes af Aarhus Kommune. Observatoriets Bygninger opførtes i 1910—11.

Observatoriets Bibliotek er paa omtrent 1300 Bind. Det faar hvert Aar en betydelig Tilvækst. Bl. a. modtages der videnskabelige Publikationer som Gave fra de fleste større Observatorier Verden over.

Der er fra Observatoriet udgivet flere videnskabelige Arbejder. Disse udsendes nu som »Meddelelser fra Ole Rømer-Observatoriet i Aarhus«.

NATURHISTORISK MUSEUM

Naturhistorisk Museum, der har foreløbige Lokaler i Læssøesgades Borgerskole, blev grundlagt 1921 som en selvstændig Institution med en Bestyrelse paa 5 Medlemmer.

Museet omfatter to Afdelinger, en for Zoologi og en for Geologi-Mineralogi. Den Del af Samlingerne, der er tilgængelig for Publikum, rummes i 8 store Værelser, medens de specielt videnskabelige Samlinger er opmagasinerede i særlige Rum.

Til Museet hører et videnskabeligt Haandbibliotek paa ca. 3000 Bind samt Mikroskoper og Mikrotom.

Ole Rømer-Observatoriet.

Studentergaarden.

FORENINGER

SPROGLIGE FORENINGER

For hvert af de tre Hovedsprog findes i Aarhus Foreninger, som søger at fremme Interessen for de respektive Landes Sprog og Litteratur gennem Afholdelse af Møder med Foredrag, Oplæsninger o. l. af indfødte Videnskabsmænd eller Kunstnere:

- a. *Freunde deutscher Litteratur.*
- b. *English Club.*
- c. *Alliance française.*

ANDRE FORENINGER

Jydsk Forening for Historie og Sprog, stiftet 1920, har til Formaal at fremme Studiet af og Interessen for samtlige humanistiske Videnskaber. Foreningen lader afholde Foredrag og har i Forbindelse med Statsbiblioteket oprettet en videnskabelig Tidsskrift-Læsekreds med Medlemmer i hele Landet udenfor København.

Historisk Samfund for Aarhus Stift, oprettet 1908, udgiver Aarhus Stifts Aarbøger, der brin-

ger Resultaterne af den lokalhistoriske Forskning. I Samarbejde med Nationalmuseet leder Samfundet Udgravningerne af Øm Kloster (Cara insula) og lader afholde historiske Foredrag rundt om i Aarhus-Skanderborg Amter.

Jydsk pædagogisk Selskab, stiftet 1922, lader afholde Foredrag og Demonstrationer vedrørende pædagogiske Spørgsmaal og har i Forbindelse med Statsbiblioteket oprettet en Tidsskrift-Læsekreds.

Juridisk Forening i Aarhus lader afholde Foredrag med Diskussioner af Interesse for Jurister.

Jydsk Forening for Naturvidenskab, stiftet 1903, afholder naturvidenskabelige Foredrag og Ekskursioner og lader Tidsskrifter cirkulere blandt Medlemmerne.

Jydsk naturvidenskabeligt Selskab, stiftet 1920, har som Hovedopgave at støtte det naturhistoriske Museum i Aarhus og lader videnskabelige Tidsskrifter cirkulere blandt Medlemmerne.

Naturhistorisk Forening for Jylland er væsentlig en Sammenslutning af Samlere. Den afholder Ekskursioner og udgiver sammen med tre tilsvarende Foreninger paa Øerne Tidsskriftet »Flora og Fauna«.

Jydsk medicinsk Selskab, der udgør en Del af »Dansk medicinsk Selskab«, afholder rundt om i jydske Byer videnskabelige Foredragsmøder og udgiver Referater af disse Møders Forhandlinger. Det har i Samarbejde med Statsbiblioteket oprettet et medicinsk Bibliotek og medicinske Tidsskrift-Læsekredse.

Aarhus Theater.

TEATER. MUSIK. KUNST

Aarhus Theater, opført 1898—1900 efter Tegning af Professor H. Kampmann, drives af A/S Aarhus Theater og har siden 1913 modtaget Statstilskud, ligesom det støttes ved Tilskud fra Aarhus Kommune. Teatret samarbejder med »Jydsk Folkescene« og »Jydsk Skolscene«; dets Repertoire omfatter saavel den klassiske som moderne dramatiske Litteratur.

»Theaterforeningen« arrangerer Gæstespil fra Det kgl. Theater i København.

Aarhus philharmoniske Selskab, stiftet 1919, afholder hver Vinter 5 à 6 Symfonikoncerter

med eller uden vokale eller instrumentale Solister. Orkestret bestaar i Almindelighed af ca. 50 Mand.

Musikforeningen, stiftet 1878, engagerer hver Sæson betydelige inden- og udenlandske Solister eller Kammermusikensembler til 3 à 4 Koncerter.

Det jydsk Musikkonservatorium ved kgl. Kammermusikus Johan Nilsson, oprettet 1927, giver Undervisning saavel teoretisk som praktisk indenfor Musikens forskellige Grene og Instrumenter. Konservatoriet foranstalter desuden Koncerter og frie Kursus.

Kunstforeningen, stiftet 1847, lader afholde Udstillinger og Foredrag. Hvert Aar foretages desuden en Bortlodning af Malerier, Skulptur o. l. blandt Medlemmerne.

I *Kunstbygningen*, der er indrettet specielt med Maleriudstillinger for Øje, afholdes skiftende Udstillinger af Malerkunst, Kunstindustri osv.

Søjlegaarden i Stadion.

IDRÆT

Aarhus Idrætspark med *Stadion*, beliggende i Marselisborg Skov Syd for Byen, omfatter Idrætshuset (Arkitekt Høeg-Hansen) med Administrationskontorer, Lægestue, Fægtesal, Bade- og Massagerum samt to store Haller beregnet til Tennis- og Gymnastikopvisninger samt til fri Idræt. Bagved Idrætshuset ligger Fodboldbane med Plads til 12000 Tilskuere, Atletikbane, Løbe- og Springbaner. Desuden findes Tennisbaner, permanent Cyklebane, opført i Overensstemmelse med det internationale Regulativ, samt Bane for Hestevæddeløb.

En Mængde Foreninger varetager de enkelte Grene af Idrætten.

INSTITUTIONER OG FORENINGER I AARHUS

UDGIVET
TIL VEJLEDNING FOR STUDENTERNE
VED UNIVERSITETSUNDERVISNINGEN
I AARHUS

AARHUUS STIFTSBOGTRYKKERIE A/S
1928

Statsbibliotekets Læsesal.